

Slovenski

čebelar

Glasilo

čebelarskega

društva

za Slovenijo

v Ljubljani

Št. 9 * September

Letnik XXXVII

Vsebina :

Važne malenkosti	145	Društvene vesti	155
Satniki	147	Vesti iz podružnic	156
Zapisnik občnega zbora Čeb. dr. za Slovenijo	149	Drobiž	157
Čtivo za začetnike	152	Za kratek čas	159
Opazovalne postaje	154	Književnost	160

Domač slovenski zavarovalni zavod je

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

V zavarovanje sprejema :

1. Proti požaru :
 - a) raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom gradbe;
 - b) vse premično blago, mobilije, zvonove in enako;
 - c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove proti razpoki in prelomu in steklo proti ubitju.
3. Sprejema v življenjskem oddelku zavarovanje na doživetje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah.
4. Zavarovanje proti vlamu.
5. Posmrtninsko zavarovanje Karitas.
6. Vse vrste zavarovanj nezgod, jamstva in kaska.

Zastopniki v vseh mestih in farah.

Društvena Čebelarna v Ljubljani

Pražakova ulica šte. 13

kupuje

med brežhibne kakovosti. Poslati ji je vzorec medu z navedbo cene

prodaja

vse čebelarske potrebščine prvovrstne kakovosti

Zahtevajte cenik!

Čebelarji, naročajte čebelarske potrebščine le pri Društveni Čebelarni.

Pošljite nemudoma zaostalo članarino!

članarina (naročnina) znaša letno Din 35.— (za inozemstvo Din 46.—)

Urejuje: AVGUST BUKOVEC,
Ljubljana, Gruberjevo nabr. 14

Šterilka

9

U Ljubljani, dne 1. sept. 1934

Letnik XXXVII

Važne malenkosti

Henrik Peternel — Trnovlje pri Celju

Vsi čebelarji se trudimo s svojimi čebelami, a razlika v uspehu je zelo velika. Mnogokrat gre ta razlika na račun boljše ali slabše paše, boljšega ali slabšega čebelnege plemena, toda tajiti pa ne moremo, da tiči vzrok za veliko neuspehov v tem, da prezremo pri čebelarških opravljenih stvari, ki se nam zde na prvi pogled malenkostne, a vendar odločujejo o uspehu ali neuspehu. Navesti hočem nekaj takih malenkosti po redu, kakor se časovno pojavljajo.

Ob koncu zime

Skoraj vsako leto začnejo izletavati čebele spomladi že januarja ali februarja meseca. Kdor je položil pri zazimovanju panjem na dno lepenko, jih bo koncem zime s pridom potegnil iz panjev, kajti po tem, kar bo našel na njih, bo takoj vedel, kje je zimska kepa čebel, koliko ulic zaseda družina, koliko je mrtvice, je-li hrana primerna itd. Kdor pa se jeseni panjevega dna ni dotaknil, naj ne sega sedaj vanj z grebljico, da bi očistil dno, ker s tem razburja čebelne družine in podira voščene mostičke, ki so jih napravile čebele prejšnje leto, da lažje prehajajo z dna na satje. Sedaj postrgati mostičke, pomeni, v mrazu čebelam otežkočiti prehod z dna panja na sate. Bolje storimo, ako le spredaj in zadaj s puranovim peresom odstranimo mrtvice in zjedi, ostalo bodo opravile že čebele same.

Sneg je nevaren čebelam

Mnogo čebelarjev niti ne gre k čebelnjaku, ko v pozni zimi ali zgodnji pomladi zapade rahel sneg. Solnčni žarki so že močni, ker jih odbija sneg, in ker je navadno po novem snegu nebo jasno kot ribje oko. Čebele izletavajo trumoma, padajo v sneg, ki se vanj pogrezajo kar po dva in več centimetrov globoko. Izletavajo zaradi vode. Umen čebelar bo pri

panjih z verando položil blizu žrela kepico snega in verando zaprl; čebele bodo srkale snežnico, in se vračale zadovoljne v panj. Kdor nima verand, naj zameže žrela na debelo s snegom, če treba tudi večkrat na dan. S tem čebele napoji in jih obvaruje izleta v pogubo. Zvečer naj sneg odstrani, da pri žrelah ne primrzne. Malenkostno delo, ki ga opravimo naglo, toda, ako ga ne opravimo, izgubijo panji tisoče najboljših čebel in postanejo slabiči.

Prvo pravo trebljenje

Zima je čas počitka za čebele in čebelarja. Vse to pa neha po prvem pravem trebljenju, ki ga opravijo čebele običajno v začetku marca. Nekatera leta čebele redno izletavajo že februarja meseca ali celo že januarja, toda tako zgodnje pomladansko vreme je prerok slabih dni za čebele in čebelarja. Redni pravi izleti čebel začenejo marca meseca, takrat pa se začne tudi skrb in delo, ki brez nje ne more biti uspehov.

Kdor odpira panje med trebljenjem, vznemirja čebele v lastno škodo. Šele potem, ko čebele več dni zaporedoma močno izletavajo in prinašajo obnožino v večji množini, sme čebelar pogledati tudi v notranjost panjev. Če kdaj, velja sedaj pravilo: delaj premišljeno in brez vznemirjenja čebel.

Panj odprimo, toda to ne gre vselej gladko. Včasih nagaja okence A.-Ž. panja, pri kranjiču pa končnica. Čebele so jeseni te reči neprodušno pritrdirile k panjevim stenam, kar je bilo takrat prav. Sedaj pa je čas dela tu; vsak panj naj se odslej da odpirati z laskoto, brez ropota. Torej, prvo naše delo bodi, da odstranimo zadelavino in popravimo napake, da bo vse šlo, kakor namazano. Časa bo kasneje veliko manj kakor sedaj, torej popravimo vse, kar je treba, in sicer takoj. Strah, da bi bilo čebelam hladno, ako bi panj več ne zapiral neprodušno, je prazen. Najhujši mraz je minul! Sicer pa brani pred njim topla odeja, ne pa

tesno z zadelavino zamazano okence. Zadelavine ne mečimo na tla, pa tudi ne med voščine; spravljajmo jo v priročno škatlico, ker je dragocena snov za vsakega čebelarja. Nekoliko drobtinic zadelavine na vroči štedilnikovi plošči daje prijetnejši vonj nego »pariški parfum«. Zmerno segreti in na plateno krpico namazana trajno odstrani kurja očesa, ako pritisnemo krpice nanje več večerov zaporedoma, dokler se ne izluščijo. Za čebelarja je zadelavina še vse drugačne vrednosti. Ako jo topimo v topli vodi počasi kakor mizarski klej, dobimo mažo, ki z njo lahko popleskamo notranjščino novih panjev. Iz takega novega panja ne uide noben roj, izvzemši tiste, ki zgube matico na prahi.

Ko odpremo okence, ali pa še preden ga odpremo, nakadimo čebele, da se ne razlezejo preveč po panju. V A.-Ž. panju nato pogledamo, kje imajo čebele svoje gnezdo, bolj na desno, ali bolj na levo. Tam, kjer je manj čebel, izvlečemo krajni sat, nato še sosednjega, in, če treba, še enega, dokler ne pridemo do čebelne gruče, to je, do sata, ki ga čebele že močno obsedajo. Na ta način se lahko prepričamo, ali ima panj še dovolj zaloge, in ali je dobra, kar si takoj zapišemo na panjeva vratca. Dobro je tudi, da si zapišemo, kakšni so sati: mladi in lepi, ali stari in pokazeni, da bomo vedeli, katere moramo pozneje odstraniti. Ko imamo dva, tri ali več satov zunaj, ne pozabimo osnažiti prizidke na rešetki in na zgornjih letvicah satov. Na ta način dobimo precej voska, in tudi čebel ne bomo trli, ko bomo prihodnjič jemali sate iz panja. Popolnoma razkopavati panjev pa sedaj nima pomena, ker so panji, kateri še nimajo zaloge, in ti so običajno najboljši.

Ako je v panju dovolj dobrega medu, je vse v redu: prihodnjih 14 dni ni treba paziti na drugo, kakor da se čebele ne porazgubijo brez potrebe z izleti ob neprimernem vremenu. Drugače pa je, ako čebele nimajo dovolj zaloge, ali pa je pretrda, da bi jo mogle uživati. Ako je je premalo, je panju treba takoj dodati medene sate ali pa ga izdatno krmiti z gosto tekočino, kakor jeseni. Ako je medu še dovolj, pa ga čebele ne morejo uživati, ker je močno strjen, ali pa zelo gost, pokladamo panjem jako redko hrano, da imajo čebele čim več vode za topljenje medu. Pokladajmo vedno na večer. Najboljši je med, ki ga razredčimo z eno petino vode, če medu ni dovolj, pa mešanica medu in sladkorne raztopine. V sili je sladkor edina rešitev. Kako krmimo, je stvar navade. Vsak čebelar se oprime kakega načina, ki se mu zdi najbolj pripraven. Stranskega pomena je, kako krmimo, glavno je, da ob potrebi izdatno krmimo.

Špekulativno pitanje

V krajih z zgodnjo pašo in v zavetni legi se čebelne družine kaj naglo razvijajo. Posledica tega so močne družine ob začetku pomladne paše in zgodnji roji, torej stvari, ki si jih želi vsak čebelar.

Že davno so čebelarji v manj srečnih legah poizkušali nadomestiti čebelam to, kar jim odreka narava. Tako je nastalo tako zvano špekulativno pitanje, s katerim silimo čebelno družino k zgodnjemu razvoju. Ker je takrat skoraj povsod dovolj obnožine, pokladajo čebelam razredčen topel med v pogostih obrokkih, n. pr. vsak drugi večer po eno petino litra. Uspehi so včasih zadovoljivi, navadno se pa špekulacija ponesreči. Nekateri so sedaj proti takemu načinu pitanja.

Vendar pa je zanesljiv način krmljenja čebel na zgodnji razvoj, ki ne povzroča čebelarju preveč dela, in ki z njim, rekel bi, skoraj vselej dosežemo namen. Ko postane koncem meseca marca ali pa začetkom aprila stalno lepo vreme, ki omogoča čebelam bero obnožino, damo vsakemu panju najmanj 1 l razredčenega medu, vsega hkrati. To ponovimo po preteku 14 dni, ako hočemo doseči popolni uspeh. Tekočina naj obstoji iz 2 delov vroče vode, v kateri raztopimo 3 dele medu. Kdor nima toliko medu, lahko napravi tekočino tako, da raztopi v 5 litrih vode 2½ kg sladkorja. Raztopina naj vre kakih 5 minut. Preden se ohladi, ji dodamo še 1 kg medu. Pokladamo jo zvečer še toplo. Da jo čebele čez noč zanesljivo poberejo, je dobro, da jih že pred nočjo privabimo k pitalnikom z manjšo količino raztopine. Seveda smemo krmiti na nagli razvoj samo tiste družine, ki še imajo dovolj lastne zaloge, kajti z negovanjem zaloge gine spomladi med v panjih, kakor sneg v naravi.

Vzrok, da dosežemo s takim krmljenjem lepe uspehe, je sledeči. Čebele, ki dobe izdatno množino nektarju podobne sladke tekočine, se čutijo v istem položaju, kakor da bi dobile zunaj obilno nektarja. Matica nekoliko dni obilneje zalega, a se kmalu zopet pomiri, kar je prav, ker še ni čas za obilno zaleganje. Tudi vreme se kaj rado sprevrže, pa zmanjka nove obnožine. Ako ponovimo pitanje ob lepem vremenu čez kakih 14 dni, se zgodi v panju isto kakor prvič. Potem so nam zagotovljene dobro rejene mlade čebele za zgodnjo pomlad in dana podlaga za nadaljni razvoj družin, katerega prevzame sedaj narava sama brez naše pomoči.

Kdor nima zaupanja v navedeni način krmljenja, naj poizkusi to le pri nekoliko panjih. Prepričan sem, da bo potem pokladal tudi drugim svojim družinam.

Temeljiti pregled čebelnih družin

Ob običajnih vremenskih prilikah je čas za prvi temeljiti pregled panjev v prvi polovici meseca aprila. Vreme mora biti že dovolj toplo, tako da kaže toplomer podnevi v senci že stalno 10° C. Pri odpiranju okenc se ravnajmo po gornjih navodilih za prvi pregled panjev. S pregledovanjem začnemo pri vsakem panju tam, kjer smo začeli pri prvem pregledu. Tiste osnažene stranske sate, ki smo jih že zadnjič ven vzeli, sedaj z lahkoto vzamemo iz panja. Potem tudi lažje delamo s tistimi sati, ki jih letos še nismo jemali iz panja. Vse sate zlagamo lepo po vrsti na kozico, obenem pa iščemo matico. Sat z matico postavimo posebej, da matica ne preleze na kak drug sat. Na ta način pregledamo vso družino, jo presodimo in si oceno takoj zapišemo. Ker imamo sate zunaj, osnažimo matično rešetko in stene panja vseh voščenih prizidkov. Kasneje je to težavneje, ker se v praznem panju nabirajo na raznih mestih čebele, ki se vračajo s paše. Tudi zgornje letvice satnikov osnažimo vseh prizidkov, edino sat z matico ne osnažimo in ga vrnimo z vso previdnostjo, da se matici kaj ne pripeti.

Tu in tam morda najdemo kak sat, ki nam ne ugaja. Ako nimamo zanj nadomestila, ga denemo v panj h kraju. To velja seveda za sate brez zalege. Najdemo pa tudi kak deloma zaležen sat, ki ima že prav temne trotje celice. Ako ga pustimo, kakršen je, bo v njem kaj kmalu trotja zalega. Ne bodo se pa mogli razviti veliki troti, ker so celice že zelo zožene. Tak kos trotovskega sata moramo izrezati. Ako je prevelik, pa urežemo mesto njega kos lepega čebelnega sata. Ako pa izrezan kos ni posebno velik, pustimo prostor prazen. Čebele ne bodo tam napravile slabšega satja. Celice bodo vsaj nove, to pa šele takrat, ko bo že paša obilna. Tako nekako zaviramo prezgodnje zaleganje trotov.

Satniki

France Guna — Zagorje
(Konec)

Kot že prej rečeno, je mišljena pri zunanji obliki tudi izdelava, izvedba satnika. Satnike izdelujejo iz mehkega lesa, največkrat iz smrekovega; zelo priporočen pa je lipov, ker se pri zabijanju žeblicev ne kolje toliko kot smrekov. Paziti moramo, da je brez grč in ravnih rasti, ker le pri takem je mogoča lična in lahka

izdelava. Gre pač za to, da satniki niso preotepeni. Debelina letvic naj bo primerna. Stranski kraki ne smejo biti debelejši kot 8 mm, toda tudi nikakor ne tanjši nego 7 mm, ker se pri žičenju sicer radi usločijo. — Za zgornjo in spodnjo letvo bo najpripravnejša debelina 12 mm. Na račun zareze bi sicer prisodili zgornji letvi kak milimeter več, a zaradi enostavnejše in hitreje izdelave bi bilo svetovati, da ostaneta obe iste mere. — Za širino letvic uporabljajo dve in celo tri mere: 22, 25, 26 mm. Toda če kje, velja zlasti tu, da je sreda zlata skleda. Širino 22 mm odločno odklanjam, dasi ni brez vsake dobre strani (vpogled v ulice). Vemo pa, da je celo v srednjedobrih letinah včasih treba zgrabiti sat pošteno, z obema rokama in ne morda z dvema prstoma, in da se celo pri 25 mm širokih letvicah poškoduje marsikak težek meden sat. Ravno to pa je napotilo nekatere iz ene skrajnosti v drugo — na širino 26 mm, ki pa ni nič manj pogrešena. Kot merilo širine sata je pač edino in najbolj prav, če vzamemo sat pokrite čebelne zalege. Tu čebela ne bo delala izjem, če le svobodno razpolaga s prostorom, in našli bomo širino 25 mm. Zato je smatrati obe širini, 22 in 26 mm kot nenaravni in kot taki neprimerni; ima pa druga (26 mm) poleg tega še to napako, da nam po nepotrebem zožuje ulice, v katerih se potem več ali manj tarejo čebele pri raznih opravilih. K temu navajam še dejstvo, da so pri nas tudi dejansko najbolj razširjeni satniki z normalno širino 25 mm, s čimer pa je tudi povedano, za katero mero se je odločil slovenski čebelar.

Zbiti morajo biti satniki kolikor mogoče trdno. Večkrat naletimo na satnike, ki so zbiti sicer z dovolj dolgimi, toda pretankimi žeblici; tak satnik se zelo rad »posune«, kakor pravimo. Kdor se boji, da mu žeblici ne bi klali stranskih letvic, lahko prej z durgljem izvrta vanje primerne luknje. — Precejšnja napaka pri satniku je, če je zveržen; če je zelo zavito, je skoraj neuporaben in nam dela hude preglavice.

Praden k takim satnikom okence pravilno prislonimo, so nas navadno čebele že do grla site, mi pa njihovih pikov »do ušes, nad glavo, pa še čez«. Vendar je mogoče to napako še popraviti, bodisi da satnik počasi zavijemo v nasprotno smer, bodisi da ga vložimo za nekaj časa v lepo uravnano skladanico, ki jo z vrha še obtežimo. Ko je v satniku satje, se ne vije več ter obdrži svojo obliko. Sploh pa sat satniku precej pripomore k njegovi trdnosti, in sta torej sat in satnik drug drugemu v oporo. Kdor zbija satnike v modelu, naj gleda, da bo tudi model v tem pogledu brezhiben, t. j. da ne bo zavit. Stranske stene modela morajo biti pritrjene točno pravokotno na desko, kar je posebno važno za spodnjo letvo satnika; če je namreč ta postrani vložena, se nam bo sat vedno prevračal na stran, če ga pustimo na palicah izven kvačic, namesto da bi tudi sam, brez opore stal lepo pokonci. — Stranski letvici morata biti dolgi natančno 26 cm in ne smeta niti za las segati čez podolžne, če hočemo, da se ob palice ne bosta zatikali. Da pa moremo satnike v panju res gladko premikati, je potrebno, da smo pazljivi tudi pri žičenju. Pokončno (navpično) žičenje zelo rado usloči na noter zgornjo in spodnjo letvo. Posledica je, da stoji satnik le na sprednji in zadnji palici, dočim se dotakne srednjega le za hip med premikanjem, kar pa često povzroča neprijetno razburjenje čebel. Zato je primernejše vodoravno zažičevanje, ki pa je priporočeno še zaradi tega, da moremo voščene prizidke na satnikih odstraniti kadarkoli nanese prilika. To delamo čim pogosteje zlasti zato, da pridobivamo najlepše voščine in da sat ni preveč na tesnem pri jemanju iz panja. Ker je pa teh voščin največ na zgornji letvi, se nam pogosto pripeti, da z njimi vred spodrežemo tudi žico, ki pa žal potem izgubi vso svojo učinkovitost, kar je zelo škoda posebno pri mlajšem satju.

Kadar iz satnikov izrezujemo staro satje za kuho voska, kar se vrši navadno v zimskem času, je zelo koristno, če ga prej

nekoliko segrejemo. Potem tudi satnike lahko prav do čistega osnažimo voščin tudi s primerno skrhanim nožem, kar ni brez pomena. Vemo namreč, da oster nož pri takem delu le prerad zaide v les.

Tudi črv se naseli v satniku in to menda najrajši v zgornji letvici. Tak satnik ali zavržemo, ali mu pa izmenjamo prizadeti del. Če izmenjavamo zgornjo oziroma spodnjo letvo, glejmo, da pri tem ostalega satnika preveč ne razmajemo. Temu se izognemo na ta način, da pokvarjeno letvico najprej prežagamo čez pol in šele nato snamemo z žebļev eno polovico za drugo. Če izmenjavam takó, niti sata ne bom pokvaril, če je slučajno še v okviru. Razume se pa, da je treba satnik pri tem priviti v skobelnik, ker s praznimi rokami in na samih kolenih tudi ne moreš delati bogve kakih coprnij.

Največja in nepopravljiva napaka satnika pa je netočnost v merah. To je tisti greh naših čebelarskih mizarjev, o katerem niti ne govorim in bi ga zato najrajši kar za mutastega krstil. Takim satnikom ni pomoči in ne zdravila. Zato, trpin nesrečni, ukreneš najbolje, če jih zmečeš v ogenj, da z njimi vsaj še sebi samemu ne nakoplješ večnega ognja; zakaj velik greh je, preklinjati v čebelnjaku, četudi te je v to zapeljal mojster-skaza s svojimi satniki.

Še nekaj. Satniki so dragocena pridobitev in velika dobrotā; z njimi si moreš pomagati do pravega, resničnega napredka. Vse to pa le toliko časa, dokler modro ravnaš z njimi, kakor je prav. Pomni: čebela ne sme nikoli zvedeti, da si je zgradila dom v satnike in ne v drevesno votlino, in Bog ne daj, da bi morala kdaj to celó občutiti. To bo bridko razočaranje pri njej in pri tebi. Res, ponosen sme biti človek, ko si je osvojil ves svet in mu služijo vsa živa in neživa bitja. Celo vrata v pravljčni grad čebelnega organizma si je poiskal: satniki so ključ do njih. Vendar pa te svoje oblasti nima pravice neomejeno izrabljati. Naj živi čebela na satnikih, kot je živela tisočletja v divjem praغوzdu,

tebe pa naj osrečuje topla zavest, da smeš in moreš poseči v delavnico njenega snovanja, kadar to zahteva njena dobrobit. Ne boš torej pustil satnikov v zlorabo niti svoji radovednosti, niti svoji lakomnosti, zakaj le tako bodo mogli služiti tvojim čebelam v razmah, tebi samemu pa v blagoslov.

Zapisnik

rednega letnega občnega zbora Čebelar-
skega društva za Slovenijo, ki je bil dne
20. maja t. l. v Ljubljani

(Konec)

III.

V letu 1933 je bilo na novo ustanovljenih 7 podružnic: Rače-Podova, Šmartno ob Dreti, Polhov gradec, Sv. Lovrenc na Dravskem polju, Sevnica, Trebnje, Barje pri Ljubljani. Sedaj jih je 115. Vse podružnice so imele leta 1933 skupno 2042 člana. Od teh je bilo na bivšem Kranjskem 60 in na bivšem Štajerskem 55 podružnic.

Podružnice Čebelarkega društva za Slovenijo
v Ljubljani s številom članstva v letu 1933.

Bled 15, Boh. Bistrica 32, Blejska Dobrava 15, Borovnica 15, Boh. Bela 5, Breznica 22, Barje 28, Cerklje-Kranj 12, Cerknica 14, Črnomelj 16, Domžale 14, Dovje-Mojstrana 15, Dolsko 10, Dobropolje 7, Gorje-Bled 25, Horjul 18, Hrušica 13, Jesenice 33, Jezersko —, Krka 10, Krtina 26, Kranj 34, Križe 17, Kočevje 13, Koprivnik —, Kamnik 33, Laze-Planina 10, Leskovec-Krško 35, Leše 17, Ljubljana 75, Metlika —, Medvode 16, Novo mesto 49, Naklo 31, Poljane 43, Preserje 10, Polhovgradec 10, Rob 12, Ribnica 13, Radovljica 33, Račna 13, Smednik 16, Sv. Vid nad Cerknico 10, Sodražica 19, Skaručna 11, Selca-Železniki 31, Šmartno-Litija 16, Št. Vid-Stična —, Škofja Loka 20, Št. Rupert 6, Šmarjeta-Novovo mesto 8, Trebnje 14, Trbovlje 39, Tacen 20, Vič 39, Vodice 13, Velike Lašče 15, Vel. Dolina —, Vrhnika 38, Vnanje gorice 12, Začorje 18, Zakot-Brežice 18, Žalna 12, Žužemberk 23, Beltinci 15, Braslovče 11, Bočna 14, Celje 32, Črna-Prevalje 12, Dol. Lendava 17, Guštanj 15, Hoče 9, Jarenina 8, Konjice 11, Kapela-Radenci 13, Kozje 12, Ljutomer 14, Laško 19, Ljubno 22, Makole 13, Mežica 35, Marenberg 4, Maribor 29, Mursko polje-Križevci 12, Mozirje 11, Ormož 19, Prevalje 18, Podpeca 18, Ptuj 27, Podova-Rače 26, Ruše 41, Rogatec

20, Rogaška Slatina 10, Savinjska dolina 15, Slov. Bistrica 18, Slovenjgradec 27, Središče-Drava 20, Stoperce 9, Sv. Marjeta 12, Sv. Lenart —, Sv. Lovrenc 10, Sv. Frančišek 15, Sv. Trojica 10, Sv. Andraž 10, Sv. Urban 4, Sv. Benedikt 10, Sv. Jurij ob j. ž. 10, Sv. Jurij-Ščavnica 8, Strigova 10, Št. Ilj 16, Št. Rupert-Slov. gorice —, Št. Janž na Drav. p. 10, Šmarje-Jelše 10, Šmartno-Dreta 15, Šoštanj 18, Šmartno-Paka 23, Vojnik —, Velenje 23, Zgoranje Dravsko polje 25.

IV.

Opazovalnih postaj je bilo 26. Vodi jih gosp. šol. uprav. Majer iz Doba. Zanimanje zanje je jako veliko. Mnogo podružnic prosi za njih ustanovitev. Žal jim društvo ne more ustreči, ker nima sredstev za nakup tehtnic in vzdrževanje postaj.

Knjižnico vodi gosp. prof. Raič. Po posredovanju gosp. predsednika je bilo knjižnici podarjenih mnogo zelo važnih knjig. S tem je njih število zelo naraslo.

V področju Čebelarkega društva deluje v Celju »Zveza čebelarških podružnic za mariborsko okrožje«, ki ji predseduje gosp. župnik župnik v p. Henrik Peternel. Posebno vzgojno delo vrši Zveza s predavanji in je zato važen sestavni del našega društva.

Na pragu 200 letnice rojstva Antona Janše smo 36. društveno leto sklenili. Da bi njegovo obletnico proslavili kolikor mogoče dostojno, je odbor pripravljaval razne načrte. S skromnimi sredstvi, ki so na razpolago, mu širokopoteznega programa pač ne bo mogoče izvesti. To pa, kar bo društvo priredilo, bo znak velike hvaležnosti do Janše, ki nam je vzor dela in vztrajnosti. Njegov duh naj bi presinil srca vseh čebelarjev slovenskega naroda.

K tajnikovemu poročilu je zahteval delegat iz Beltincev pojasnila, komu se je »Sl. Č.« pošiljal brezplačno. Ko je tajnik pojasnil, da ga pošiljamo brezplačno raznim uredništvom drugih strokovnih čebelarških listov, je občni zbor poročilo tajnika odobril.

Nato je podal blagajnik upravnega oddelka sledeče poročilo o gmotnem stanju društva.

Blagajniško poročilo

za upravni oddelek Čebelarkega
društva.

Po sklepu lanskega občnega zbora sem dobil nalogo, da objavim letošnji letni račun upravnega oddelka na podlagi dejanskih dohodkov in stroškov in ne na podlagi računa dohodkov in stroškov, kot se je to vršilo doslej. Računski sklep po zaželenem načinu je bil objavljen v četrti številki Sl. Č.

Posamezne postavke računa in bilance so bile objavljene podrobno za vsako vrsto dohodkov in stroškov posebej in so zato vsakemu lahkoumljiva. Važno pa se mi zdi, da podam še splošno pojasnilo o gmotnem stanju upravnega oddelka, ki je sledeče.

Upravni oddelek je še vedno odvisen od podpor banske uprave in kmetijskega ministristva. Brez teh bi ne mogel kriti izdatkov. Teži nas namreč še vedno dolg iz prejšnjih let, ki je znašal 29.748 Din. S posojilom v znesku 25.447 Din in s prihrankom 4300 Din, ki izvira od izrednega varčevanja, nam je bilo mogoče ta dolg poravnati.

S tem posojilom je imel upravni oddelek skupnih dohodkov 192.552,51 Din, s plačilom dolga pa stroškov 189.795,05 Din. Prebitek 2757,46 Din.

Če bi upravni oddelek ne imel tega dolga, bi znašal letošnji prebitek okrog 7000 Din. Posrečilo se nam je torej stari dolg znižati za 4300 Din tako, da je imel upravni oddelek konec leta vlogo v čekovnem uradu v znesku 2757,46 Din, poleg tega pa dolg v znesku 25.447 Din, namesto lanskih 29.748 Din.

Ako bi bila v preteklem letu plačana vsa članarina, bi upravni oddelek lani lahko kril vse izdatke in bi bil s pomočjo podpore banske uprave in subvencije sedaj brez dolga.

Upravni oddelek ima v oskrbi tudi sklad za nakup sladkorja, to je sklad, ki nam koristi v toliko, da more društvo sproti naročiti sladkor in mu ni treba čakati na dotok potrebnega denarja, kar bi naročanje sladkorja zelo zavlačevalo.

Sklad za Čebelarški dom lepo napreduje. Od svojega začetka se je že več kot podvojil in znaša danes 206.200 Din. Denar je naložen deloma v Mestni hranilnici v znesku 116.200 dinarjev, deloma v blagu Društvene Čebelarne v znesku 90.000 Din, skupaj torej 206.200 dinarjev.

Želim le, da bi nam banska uprava ostala naklonjena še nadalje in nas podpirala, dobra čebelarstva letina pa naj bi omogočila, da bodo mogli čebelarji s plačevanjem članarine zadostiti svoji dolžnosti. Potem nam bo mogoče v doglednem času oprostiti upravni oddelek vsega dolga ter začeti zbirati denar za razne sklade v pomoč vsem po neugodah prizadetih čebelarjev.

K temu poročilu je zahteval delegat podružnice za Ljubljano in okolico, g. Sluga, več pojasnil o nekaterih postavkah v računskem zaključku, ter o prodaji sladkorja. Na vsa vprašanja je dobil potrebna pojasnila. Vnela se je nato burnejša debata o načinu, kako naj se postavke objavljajo v računskih

zaključkih. Po vsestranskem pojasnilu od strani blagajnika, pregledovalcev računov in drugih članov odbora, je bila debata zaključena.

Takoj nato je podal poročilo vodja Društvene Čebelarne g. Arko.

Poročilo

vodje Društvene Čebelarne na občnem zboru dne 20. maja 1934.

Tudi leto 1933 smo končali v znamenju splošne krize, ki je povzročila, da promet v Društveni Čebelarni ni bil tak, kot si ga želimo. Razen tega se mora D. Č. boriti z občutno konkurenco, ki ji jo povzročajo razni prodajalci čebelarskih potrebščin.

Kljub temu se nam je posrečilo leto 1933 uspešno zaključiti.

Po bilanci, ki je bila objavljena v letošnji 3. stevilki Slov. Čebelarja, ter računu izgube in dobička z dne 31. decembra 1933, znaša prebitek 500 Din. Ta bi bil večji, ako bi se bilo ocenilo blago točno po nabavnih cenah.

Skladu za Čebelarški dom smo kot delno odplačilo dolga v letu 1933 vrnili 20.000 Din in znaša konec tega leta dolg Čebelarne skladu 90.000 Din.

V naših sedanjih poslovnih prostorih se lasti kupčija z medom prav povoljno razvija. V teku leta smo nakupili preko 10.000 kg medu od naših članov izven Ljubljane, kar znači, da je bila D. Č. kupec dobre četrtine v Ljubljano uvoženega medu.

Društvena Čebelarna je razstavila čebelarске potrebščine, med, vosek in satnice na potujoči kmetijski razstavi in na jesenskem velesjemu v Ljubljani.

V letu 1933 je Društvena Čebelarna ustanovila novo podružnico v Naklem pri tamošnji čebelarski podružnici. Ima torej osem podružnic: v Celju, Dolnji Lendavi, na Jesenicah, v Mariboru, Novem mestu, Ptujju, Slovenjgradcu in Naklem. Razen tega zalaža s čebelarskimi potrebščinami tudi nekatera čebelarska društva izven Dravske banovine.

Društvena Čebelarna stoji na trdnih nogah. Skrb njenega vodstva je, da zadovolji čebelarje z dobrim blagom po najnižje mogočih cenah, kakor tudi kupce medu z brezhibnim medom naših članov. Dolžnost nas vseh pa je, da kupujemo čebelarске potrebščine le v Društveni Čebelarni ali pa pri njenih podružnicah ter s tem podpiramo svoje podjetje. Dalje mora biti moralna dolžnost podružnic kakor tudi članov, ki jim dobavljamo blago na odprt račun, da poravnajo račune v dogovorjenem roku. Pomisliti je treba, da mora

Čebelarna poravnati račune za dobavljeno blago najkasneje v teku 30 dni. V več primerih mora račune plačati celo vnaprej, oziroma ji nekateri dobavitelji določijo blago proti povzetju. Iz navedenega mora biti vsakomur jasno, da Čebelarna, ki ji primanjkuje gotovine, nestrpno čaka na poravnavo računov svojih dolžnikov.

Vsem p. n. članom, ki želijo k temu poročilu, oziroma bilanci in računskemu zaključku podrobnejša pojasnila, sem radevolje na razpolago.

Delegat podružnice Ptuj, g. Lenarčič, je poročal, da je tudi širši odbor pregledal vse računске zaključke in ugotovil velik razmah Društvene Čebelarne. Predlagal je g. vodji zahvalo in priznanje. Po končani debati delegatov, ki so razpravljali o poslovanju Čebelarne, je g. Šmajdek v imenu pregledovalcev računov podal poročilo o pregledu blagajniških knjig upravnega oddelka in Društvene Čebelarne, ugotovil vzoren red v poslovanju ter predlagal obema blagajnikoma in celotnemu odboru razrešnico. Predlog revizorjev je občni zbor sprejel in razrešnico soglasno potrdil.

Na vrsto je prišel proračun za leto 1934. Tajnik je osnutek proračuna prebral točko za točko, kot ga je sestavil društveni odbor. Delegata g. Liliija iz Novega mesta in g. Mihelič iz Ljubljane sta predlagala, da bi se postavka za knjižnico zvišala vsaj na 2000 Din, kar je bilo sprejeto. Občni zbor je potrdil sledeči proračun za leto 1934.

Dohodki:

Vloga v P. H. 1. I. 1934	Din	2.757.46
Članarina od 2500 članov	"	75.000.—
Zaostala članarina	"	16.000.—
Oglasj v »Slov. Čebelarju«	"	300.—
Prodaja br. »Vrednost medu«	"	500.—
Prodaja Janševe brošure	"	3.000.—
Dohodek od plemen. postaje	"	500.—
Podpora za plemenilno postajo od banske uprave	"	3.000.—
Subvencija in razne podpore	"	27.442.54
Skupaj	Din	128.500.—

Stroški:

Tisk »Slov. Čebelarja«	Din	45.000.—
Klišaji	"	2.000.—
Uredniški honorar	"	6.000.—
Uprava in naslovi	"	1.500.—
Nagrada sotrudnikom	"	6.000.—
Razno za »Slov. Čebelarja«	"	2.000.—
Broširanje in ekspedicija lista	"	5.000.—
Prenos	Din	67.500.—

Prenos	Din	67.500.—
Opazovalne postaje	"	4.500.—
Nagrada tajniku in blagajniku	"	9.600.—
Tajniške potrebščine	"	2.500.—
Tečaji in predavanja	"	10.000.—
Manipulacija čekov. urada	"	1.100.—
Tiskovine in papir	"	1.000.—
Potnine in sejnine	"	3.000.—
Plemenilna postaja	"	1.500.—
Janševa brošura	"	16.000.—
Za proslavo Janševe obletnice	"	5.000.—
Selekcijska postaja	"	2.500.—
Muzej	"	1.000.—
Knjižnica	"	2.000.—
Tuji listi	"	300.—
Razno	"	1.000.—

Skupaj Din 128.500.—

Volitve. Pri volitvah so bili izvoljeni: za predsednika g. prof. Josip Verbič iz Ljubljane, za podpredsednika g. Henrik Peternel iz Celja; za odbornike so bili izvoljeni gg.: Arko Adolf, Babnik Janko, Dermelj Mirko, Mihelič Stane, Raič Slavko, Žnideršič Anton, vsi iz Ljubljane, dalje Bitenc Drago za krški okraj, Gallob Rudolf za mežiški okraj, Lenarčič Franc za ptujski okraj, Majer Julij za kamniški okraj, Močnik Peter za mariborski okraj, Peterlin Alojzij za kočevski okraj, Ribič Ivan za prekmurski okraj, Strgar Jan za bohinjski okraj, Štefanciosa Anton za rogaški okraj, Vales Josip za novomeški okraj, Vuk Slavko za notranjski okoliš. Za namestnika odbornikov sta bila izvoljena Bačič Alojzij z Viča in Grčar Tit, šolski upravitelj z Barja, za pregledovalca računov pa Šmajdek Ivan, šolski upravitelj v št. Vidu in Verbič Ivo, blagajnik Higijenskega zavoda v Ljubljani.

Pravila. Po volitvah je občni zbor obravnaval nova društvena pravila. Najprej je g. predsednik podal splošno poročilo o novih pravilih, ki jih je odbor sestavil največ zaradi nepopolnosti starih. Ker so bila pravila objavljena v Sl. Č. štev. 4 in 5-6, so bila vsem podružnicam in delegatom znana, ker so jih lahko pregledali že doma. Pravila je tajnik prebral od paragrafa do paragrafa. Osnutek novih pravil, ki ga je sestavil ožji odbor, je predelal tudi še širši odbor, ki je pri tem upošteval vse predloge, ki so jih podružnice poslale odboru na podlagi tozadavnega poziva. Zato je občni zbor sprejel nova pravila skoraj v isti obliki, kot jih je odbor predložil. Male izpremembe so se izvršile le pri nekaterih paragrafih, in sicer:

v § 2 se je črtalo besedilo v točki h) glede ustanovitve kolektivnih čebelnjakov;

k § 8 je bil sprejet predlog ljubljanske podružnice, ki se nanaša na bodoče volitve glavnega odbora in ki se glasi: »Izvolitev odbornikov velja tri leta z izjemo prvih dveh let. Po prvem letu odpade z žrebom ena tretjina po drugem druga tretjina, po tretjem letu pa avtomatično ostala tretjina. Upoštevati pa je pri žrebanju ožji odbor in odbornike ljubljanskega in mariborskega območja. Vsako naslednje leto se torej voli samo ena tretjina novih odbornikov. Izžrebani ali pozneje avtomatično izpadli odborniki se morejo zopet na novo izvoliti. Žrebanje izvrši širši odbor na zadnji seji pred občnim zborom«;

k § 9 se je dostavilo, da se mora seja širšega odbora vršiti vsaj dvakrat na leto;

k § 13 je občni zbor sklenil, da so sklepi občnega zbora veljavni, če je navzočnih vsaj 15 delegatov;

§ 23 se je izpopolnil, da sme en delegat zastopati največ 120 članov, to je, da sme imeti največ 8 glasov;

k § 28 se je dostavilo še določilo, da odloča v izjemnih primerih odbor osrednjega društva glede števila podružnic, ki naj bi tvorile »Zvezo«;

k § 35 je občni zbor dodal, da mora biti na občnem zboru, ki sklepa o razidu društva, zastopanih po delegatih najmanj tri četrtine vseh podružnic in članov.

Društvena pravila so bila nato soglasno sprejeta.

Slučajnosti. Odbor je stavil občnemu zboru predlog, da se za prihodnje leto zniža letna članarina od 40 Din na 35 Din. Od tega zneska ostane podružnici običajnih 5 Din. Občni zbor je predlog sprejel.

Delegat g. Lilija je predlagal, da bi društvo uvedlo za člane posebne znake z Janševo glavo. Predlog žal ni mogel biti sprejet, ker bi bili taki znaki predragi. Društvo pa ima že svoje znake: zlata čebelica.

Delegat iz Obreža je predlagal, da bi društvo uvedlo zavarovanje čebelarjev proti raznim nezgodam. Odbor je to vprašanje že mnogokrat razpravljal, a ga žal ni mogel uresničiti. Skušal pa bo to zadevo obdržati v evidenci.

G. urednik Bukovec je razpravljal o vseh slovanskem čebelarstvu kongresu ter izrazil svoje pomisleke glede uspeha te velike čebelarke prireditve, ker je prireditveni odbor v Beogradu prepozno začel delovati. Kongres

se je predolgo odlagal, letos pa v naglici, brez temeljitih priprav sklical. Navzočni tajnik »Saveza«, g. Jeftič, je pojasnjeval, da so v Beogradu storili svojo dolžnost, da pa so predvsem razmere krive, če ni vse tako, kot si želimo. Vabil je, da se Čebelarstvo društvo za Slovenijo kongresa in razstave udeleži v velikem številu. Debate o kongresu so se udeležili tudi še gg. inž. Božović iz Beograda, prof. Verbič, Mihelič, Guna iz Zagorja ter Vuk z Vrhnik. Končno je občni zbor uvidel, da se kongresa, ki je že napovedan in ki bo pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja, ne moremo izogniti ter je sklenil, da se društvo kongresa in razstave v Beogradu udeleži.

Ker se k slučajnostim ni oglasil noben delegat več, je g. predsednik občni zbor z najtoplejšo zahvalo zaključil.

Čtivo za začetnike

Ludovik Puš — Ljubljana

Prav za prav je težko, dragi prijatelji čebelic, za septembrska opravila dati točna navodila. Ko to pišem, se je ajdova paša komaj pričela in se prav nič ne ve, kako bo uspela. Morda bomo točili, morda pa — česar nas Bog varuj — morali družinam za zimo zalogo dodajati. Oba primera bi bilo treba obrazložiti. Ker pa vsi upamo, da nas bo letos po vsem trpljenju in upanju vsaj ajda rešila (za dodajanje hrane je pač še dovolj časa v oktobru, če bi ajda odpovedala), bom v tem mesecu obravnaval le primer, da bo ajda izpolnila naše nade.

Ko prične ajdova paša ponehavati, kar se zgodi najkasneje do malega šmarna, se rado pripeti, da čebele poskušajo ropati. Dogodi se pogosto, da močno ropajo že med pašo. Ajda medi le v dopoldanskih urah; popoldne imajo čebele dovolj časa, da stičejo okrog, kjer bi se tudi popoldne dalo kaj dobiti. Ker na ajdi ni bere, je pa v sosednjih panjih in čebelnjakih, okrog katerih je zrak kar nasičen s presladkim ajdovim vonjem. In se začne vojska, da čebelarja srce boli, a pomagati kaj prida ne more. Svetujem, da takoj, ko pojenja močan izlet, žrela vsak dan zelo priprete, v mraku pa spet čisto odprete. Izgube bodo manjše. Žrela je treba pripraviti tudi takoj, ko se začne paša znatno utrgovati. Enakomerno močne družine sicer nič ne utrpe na medu, ker ropnicam ne puste v panj, a škoda je čebel, ki padejo v boju. Slabiči pa po ajdi kar gotovo izgube svoj »pridelek«, ako jih pravočasno ne zavarujemo. Zlasti kranjiči so spričo velikih A.-Ž. panjev v nevarnosti.

Začetnik je — seveda — zelo radoveden glede prvega pridelka in nanj ponosen. Zato ga premaguje skušnjava, da bi se čim prej lahko postavil, koliko so mu nanesele ter takoj po končani paši ali pa celo že med pašo brska po panjih. Nikar, prijatelj! Panjev pred 25. septembrom ne razkopavaj, še manj misli na kakšno točenje. Radovednost in nepočakanost se ti lahko zelo maščuje. Panji se morajo po ajdi docela umiriti, kar se pa ne zgodi v nekaj dnevih. Samo iskre je treba, pa boš imel požar!

Ko je pa po kakih 10—14 dneh po končani paši nevarnost ropanja v glavnem minila (med tem so stare čebele, ki so roparski poglavarji, že večjidel odmrle), se pripravi na zelo važno jesensko opravilo: zazimljenje. S to besedo ne zaznamujemo le odevanja in paženja panjev, marveč vsa opravila, ki jih je še treba izvršiti pri družinah pred zimo. Ker smo — v kolikor ste se ravnali po nasvetih v prejšnji številki — družine za zimo odbrali že pred ajdo in v glavnem tudi plodišča uredili, bo sedaj treba le še pazljivo pregledati vse družine. Pri tem bomo pazili zlasti na tri stvari:

1. da so panji, v katerih bodo čebele prezimovale, dobro narejeni in brez špranj,

2. da imajo vse družine dobre matice in dovolj čebel,

3. da ostane vsakemu panju dovolj hrane za zimo.

Glede panjev je pomniti, da čebelam najbolj škoduje prepih. Ta pa nastane vselej, če je čebelnjak slab in imajo panji reže. Naši preprosti čebelnjaki večinoma niso tako solidno zgrajeni, da bi ne pihalo po njih. Burja pa najde vsako najmanjšo režo in pridno piha skozi ter toploto panja zmanjšuje. Ako panji v tem pogledu niso brezhibni, tudi dober paž težko prepreči prepih. Oglej si vse panje in vsako razpoko vestno zamaši. Plačilo ti bodo lepo prezimljene čebele z malimi izgubami in lepa spomladanska zalega. Močne družine si sicer tudi v tem oziru same pomagajo, vendar je kljub temu čebelarjeva pazljivost zelo umestna.

O maticah smo že dosti govorili. Sedaj se je treba le prepričati, ali jih vse družine imajo, ker se lahko dogodi, da jo kak panj med ajdo izgubi. Brez matice pa pod nobenim pogojem ne sme v zimo! Za vsako matico moraš tudi vedeti, katerega letnika je (imaš zapisnik?) in iz katere družine je (odбира). Začetniki z nekaj panji ne spravljajo rezervnih matic, starejšim čebelarjem z večjim obratom pa to zelo priporočam. Dobre, mlade matice je škoda uničevati. V prašilčkih,

ki se tišče drug drugega in so dobro zapaženi, družinice na treh satih lepo prezimijo, da le imajo 2—3 kg medu. Spomladi pa gredo matice za zlato!

Vsaki družini je treba za zimo dovolj dobre hrane. Najboljša zimska hrana je ajdovec, tudi drugih vrst med je dober, slab je le hojev med in mana. Ti dve vrsti sta pregosti in vsebujeta preveč neprebavljivih snovi. Čebele v dolgotrajni zimi žejo trpe in ne morejo izločati obilice v blatniku nabranih neprebavnih snovi. Posledica je razburjanje in griža, ki včasih uniči vse panje. No, letos te nevarnosti ni, ker ni bilo slišati o beri na hoji ali o znatnem donosu mane. Za zimo bo prišel v poštev le ajdovec, ali pa sladkor, če bi ajdovca ne bilo dovolj, ali pa, če bi ga nekaj zamenjali s sladkorjem (če bomo dobili nezatrošarinjenega, ki so ga ukinili). S sladkorjem smemo izmenjati le nekaj medu (kake 3—4 kg), kolikor ga porabijo čebele do spomladanske zalege. Za zalego je sladkor slab in sme le v sili biti dober!

Hrane moraš pustiti vsakemu panju velike mere vsaj 12 kg, kranjičem pa vsaj 8 kg. Kako določiš količino zaloge? Najbolj zanesljive podatke nam pokaže seveda tehtnica. Kranjič mora potegniti vsaj 12 do 14 kg, da je dovolj težak za zimo; pri panjih s premičnim delom pa lahko zložiš satje s čebelami vred na kozico in vse skup stehtaš. Ko odšteješ težo kozice, mora tehtati plodišče vsaj 18 kg (2—3 kg čebele, kake 3 kg satje, ostalo med). Ker pa tehtnice ne bo imel vsak pri roki, more določiti zalogo tudi na videz. Vemo namreč, da je v normalno izdelanem satju, ki je do vrha celic napolnjeno z medom, na vsak dm² na obeh straneh približno $\frac{1}{3}$ kg medu. Torej je za 1 kg medu treba 3 dm² obojestransko napolnjenega satja. Pri oceni bodi strog: ne premalo, pa ne preveč! Poln sat A-Z mere (41×26) vsebuje dobra 2½ kg medu. Marsikdo ima prav dobro razvit čut teže v rokah. Tak bo že s težkanjem satov precej točno zadel. Vendar še enkrat: rajši nekaj preveč kot premalo! Pa bo spet kdo mislil: dobro, pa naj ostane kar ves med v plodišču, če ga je tudi 16 ali celo 18 kg; bom vsaj brez skrbi! Tudi napak! Preveč meden panj se spomladi ne razvija dobro, ker ima premalo prostora za zalego. Družina porabi od oktobra do februarja le kake 3 do 4 kg medu. Ker je takoj v začetku za zalego le malo prostora (spomladi nanašajo čebele obnožino, za katero je tudi treba praznih celic), se zalega ne množi dovolj hitro. Zaradi pičle zalege je tudi poraba medu in obnožine manjša in družina se duši v preobilici dobrot.

Ako ste pustili čez ajdo kaj slabičev, se boste imeli sedaj priliko prepričati, da je bil opomin glede združitve pred ajdo zelo koristen in pravilen. Celó v dobri paši ne naberejo zimo. Kaj sedaj? Družiti, drugega ne preostane. Naj tvojega neizkušenejšega, pa za število panjev navdušenega čebelarjskega srca ne premoti misel: družina itak ni velika, 5 do 6 kg medu ji bo dovolj. Vedi, da šibka družina čez zimo skoraj nič manj ne porabi kakor močna. Če ti je res veliko na tem, da ohraniš čez zimo več družin, in imaš mlade dobre matice, vem, da mojih nasvetov glede združitve ne boš poslušal. Pa dobiš morda kje »suhe« čebele (brez medu in satja). Če veš za »naprednega« čebelarja, ki hoče žveplati, ga pregovori in vzemi čebele in z njimi ojači svoje družine. Pazi na matico! Kolikor pa imajo družine (tudi šibkejše) hrane pod 12 kg, jo moraš dodati ali v satju ali pa do-

krmiti. Ne zanašaj se na spomlad. Takrat brskati po panjih in krmiti, ko sta družinam toplota in mir krvavo potrebna, ne kaže ravno na vzornega čebelarja, kakršen hočeš biti! Sedaj je čas, da urediš zimsko zalogo!

Kar boš našel medu v panjih odveč (da bi ga bilo le veliko!), ga boš seveda iztočil. O točenju smo že govorili v julijski številki. Preberi še enkrat in pomni, da je glede ropanja in nagajanja sedaj še bolj nevarno in da je treba podvojene pazljivosti. Ne puščaj iztočenega satja okrog, odstrani vse, kar bi vleklo čebele nase. Sicer ti jamčim, da boš imel s točenjem velik križ. Nekaj lepih polnih satov pusti čez zimo. Zavij jih v papir in skrbno shrani. Spomladi jih boš morda rabil. Odevati in pažiti sedaj še ni treba. O tem in o drugih končnih jesenskih opravilih se bomo pa v oktobru pogovorili.

Opazovalne postaje

Julij Mayer — Dob pri Domžalah

Mesečni pregled za julij 1934

Kraj	Višina nad morjem	Panj je teže						Toplina zraka			Dni je bilo											
		pridobil v			izgubil v			v mese-cu čiš-tih dkg	največ pridobil	naj-višja	naj-nižja	sred-nja me-sečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	nol-jasnih	jasnih	vetrovnih			
		1.	2.	3.	1.	2.	3.															
		mesečni tretjini dkg						pri-dobil	po-rabil	dkg	dne	C°										
Blejska Dobrava . . .	577	—	—	—	—	—	—	—	—	+28	+8	+19.7	28	3	—	3	10	18	2			
Breg-Križe	483	300	100	180	20	50	—	510	—	100	3	+28	+9	+12.5	31	8	—	1	11	19	6	
Virmaše-Skofja Loka .	361	75	—	15	60	75	55	—	100	45	3	+30	+13	+16.8	29	10	—	3	14	17	28	
Tacen-Šmarna gora .	314	80	35	125	165	110	45	—	80	30	9	+30	+12	+20	29	6	—	7	4	20	10	
Barje	298	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Dob	305	45	—	—	70	—	—	—	25	35	3	+33	+7	+21.1	28	2	—	3	10	18	—	
Rova	350	50	15	170	60	40	40	95	—	45	31	+30	+9	+20	31	8	—	2	6	23	9	
Škorno-Novi kloster .	450	—	—	—	120	150	130	—	400	—	—	+31	+14	+22.4	31	—	—	—	18	13	—	
Sp. Ložnica-Žalec . .	252	40	355	545	140	50	200	550	—	120	19	+24	+9	+16.5	30	10	—	1	21	9	6	
Leveč-Sl. Bistrica . .	355	100	50	150	—	—	—	300	—	80	1	+33	+12	+23.7	31	15	—	—	15	16	15	
Muta	387	—	—	20	80	170	80	—	310	10	31	+27	+12	+20.8	30	9	—	3	25	3	11	
Sv. Duh-Selnica . . .	536	45	55	60	25	35	55	45	—	25	22	+25	+4	+16.1	30	11	—	—	1	17	13	11
Studenci-Maribor . .	265	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Podova-Dravsko polje	255	885	560	345	105	60	40	985	—	140	12	+30	+9	+20.1	31	13	—	—	25	6	26	
Cezanjenci	182	140	400	20	80	30	80	370	—	80	19	+30	+9	+20.5	31	12	—	—	21	10	18	
Nedeljica-Turnišče . .	170	15	85	250	—	40	—	310	—	65	14	+32	+11	+22.5	29	4	—	1	7	23	15	
Donačka gora-Rogatec	397	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kozje	307	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+36	+11	+21.4	30	10	—	3	10	17	8	
Leskovec-Krško . . .	186	260	150	50	—	—	—	460	—	40	4	+28	+14	+20	31	12	—	2	12	17	9	
Zakot-Brežice	156	20	205	480	155	20	20	510	—	75	29	+30	+10	+20.7	31	11	—	3	14	14	8	
Krka	300	10	—	25	100	110	75	—	250	15	31	+30	+9	+19.7	30	7	—	4	10	17	9	
Cerknica	575	100	40	70	190	195	25	—	200	50	7	+31	+7	+19.2	30	10	—	1	11	19	23	
Sv. Gregor-Ortnek . .	736	—	—	—	230	190	170	—	590	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Novo mesto	180	—	90	130	195	—	30	—	5	35	30	+4.5	+10	+22	31	13	—	2	6	23	7	
Šmarjeta	375	100	—	110	20	140	50	—	—	50	9	+38	+11	+24.3	30	10	—	3	5	23	6	
Valpča vas	280	—	—	55	40	30	5	—	20	20	30	+30	+13	+21	25	13	—	7	13	11	17	

Cezanjenci: Paša slaba, komaj za sproti in bo za čebelarje najbrž leto izgubljeno.

Leveč: V glavnem so si čebele toliko nabrale, da so pričele medene sate počasi zadelovati; nekateri čebelarji so tudi natočili nekaj grenkega kostanjevca, ki pa letos tudi prav pride, ker drugega ni. Solnce žge neusmiljeno ajdova pasišča; ne vem, kaj bo, ako se vreme ne popravi! Blagodejno je vplival dež zadnje dni na razvoj ajde in vezavke. Bomo menda v jeseni oblekli čebelarje hlače, ker se nam čez leto niso ponudile!

Tacen: V juliju so čebele imele v tukajšnjem okolišju toliko paše, da so razmeroma lepo živele in zalegle 5 do 9 satov. Za ajdovo pašo so dobro pripravljene; če bo vreme ugodno in bodo čebele ajdovo pašo lahko izkoristile, bomo tukajšnji čebelarji v tem na splošno slabem letu še kar zadovoljni z našimi živalcami.

Leskovec-Krško: Ugodno vreme je pospešilo medenje kostanja. Panji so na teži pridobivali, kar je čebelarje precej razveselilo. Posebno ugodna kostanjeva paša je bila pod

Gorjanci. Družine so se lepo razvijale in koncem meseca dosegle vrhunec. Dobro pripravljene in močne je večina čebelarjev konec meseca prepeljala na ajdova pasišča. Da ni prišlo do sporov, je podružnica na tozadnem sestanku s prevaževalci določila mesta. Tekom meseca je po sporočilu čebelarjev postalo mnogo družin »trotovcev«, ki so jih pa vse ozdravili! V prvi tretjini meseca so prihajali še roji iz A.-Ž. panjev, ki so izdelali še pred ajdovo pašo vse satje. Pri prodaji cvetličnega medu se je dosegla povprečna cena 14.50 Din za kg.

Nedeljica: V otavi so čebele brale le za sproti — za zalego, ki se je razširila celo do zgornje letvice satnika. Družine so izvrstne.

Zakot: Do 10. avgusta je bila paša slaba; potem pa se je izboljšala in so čebele bero na otavi dobro izkoristile. Čebele so na vrhuncu, na bradah jih je cele kepe. Če bo vreme ugodno, bodo tudi ajdovo pašo dobro izkoristile. Pred ajdovo pašo pa bomo najbrž nekaj medu pobrali. Cvetični med prodajajo tu po 18 Din kg.

Društvene vesti

Izpitni za predavatelje. Vse, ki so se zanimali za izpit za čebelarje predavatelje in so zahtevali in dobili od društva seznam izpitne snovi in nameravajo delati izpit že v letošnji jeseni, pozivamo, da se do 10. sept. prijavijo glavnemu tajništvu. Nadaljna navodila bodo dobili pismeno.

Tečaj za začetnike. Ponovno javljamo, da bo tečaj za začetnike dne 23. in 24. septembra in sicer v gluhonemnici na Zaloški cesti nasproti splošne bolnišnice. Pričetek tečaja bo t o č n o ob 9. uri. Za tečaj se je priglasiti najkasneje do 20. septembra. Od njega bodo imeli korist le oni začetniki, ki se bodo udeležili vseh predavanj in vaj od začetka do konca. Ker bo čas za praktične vaje po številu prijaviteljev že vnaprej odmerjen, se vstop neprijavitelcem ne bo dovolil.

Sladkor. Ministrstvo financ je ukinilo dovoljenje za nakup trošarine prostega sladkorja za pitanje čebel, ker pripravlja novo tako odredbo. Zato naše društvo nima sladkorja v zalogi. Storili pa smo vse korake in opozorili na to več merodajnih oseb, da bi dovoljenje za nakup sladkorja čim prej dobili in trdno pričakujemo, da naše prošnje ne bodo zaman. Upamo, da nam bo mogoče doseči, da bomo imeli za jesensko pitanje sladkor zopet v zalogi. O tem bomo obvestili vse podružnice.

Vseslovanski čebelarjski kongres. Na kongres v Belgrad se je odpeljalo okrog 20 slovenskih čebelarjev. Pričakovali smo, da bo udeležba mnogo večja, toda kriza sedanjega časa je preprečila čebelarjem obisk tega velikega sestanka slovanskih čebelarjev. Razstave pa so se poleg Društvene Čebelarne udeležili še tvrdka Ambrožič — Dornič iz Mojstrane ter g. Valentin Noč iz Škofje Loke. Več o kongresu bomo poročali v prihodnji številki.

POROČILO O ODBOROVIH SEJAH OSREDNJEGA DRUŠTVA

XXVI. seja dne 21. junija 1934.

Odbor je sklenil, da bo predlagal tudi drugim mestom (Kranj, Kamnik itd.), da imenujejo po Janši ulico ali trg v svojem kraju. Določilo se je, da se bo tečaj o vzreji matic vršil pri čebelnjaku g. predsednika. Tajnik je poročal, da je bil znesek 10.000 Din, ki je bil določen za zatiranje čebelnih bolezní v Dravski banovini, črtan. Odbor je razpravljal tudi o pasiščih in sklenil, da bo bansko upravo naprosil, da bi uredbo čimprej izdala in ne šele zadnji trenutek. G. urednik Bukovec je poročal odboru glede nakupa znamenitih končnic za društveni muzej. Odbor je nakup odobril. Tajnik je predlagal, naj bi se v večjih krajih in mestih priredili čebelarjski shodi s predavanji o Janši in o splošnem čebelarstvu. Zaradi pomanjkanja denarnih sredstev odbor predloga ni mogel sprejeti.

XXVII. seja dne 28. junija 1934.

Odbor je bil obveščen, da je bila vloga društva glede preimenovanja enega izmed ljubljanskih trgov v Trg Antona Janše zavrnjena, češ, da je neka ulica v Šiški itak že imenovana po Janši. G. prof. Verbič je poročal o članku, ki ga je objavila »Deutsche Bienenzeitung« o Janši. Članek se zelo laskavo izraža o njem in kaže, kakšen ugled uživa Janša v tujini. Odbor je obravnaval tekoče društvene zadeve, predvsem pa razstavo na kongresu.

XXVIII. seja dne 6. julija 1934.

Odbor je obravnaval o opazovalnih postajah in o preiskavah čebelnih bolezní, ki naj bi se po novi odredbi odslej vršile v Beogradu. Zavzel se bo, da se bodo čebele preiskavale še nadalje v našem veter. bakt. zavodu. Obravnaval je predavanja na vseslovenskem kongresu in vzel na znanje sporočilo, da je Zveza v Beogradu nakazala znesek 3000 Din za izdelavo filma, ki se bo predvajal na kongresu med predavanjem g. dr. Hribarja. Odbor je pretresal tudi novo uredbo o prevažanju čebel na ajdovo pašo.

U vesti iz podružnic

Ljubljanska podružnica ima prihodnjo odborovo sejo v torek, dne 4. septembra ob 8. uri zvečer v običajnem lokalu.

Podružnica za Maribor in okolico vabi svoje člane in tudi nečlane čebelarje na sestanek, ki bo dne 16. septembra t. l. (v slučaju slabega vremena 23. septembra) v Framu pri g. Lahu, kjer si bomo ogledali osvetljene panje, ki jih posamezni čebelarji, ki so jih preizkušali, jako hvalijo.

Sestanek bo ob pol 10. Zbirališče članov kolesarjev na vojaškem vežbališču na Teznu. Odhod ob pol 9.

Podružnica za srez Konjice priredi v okviru gospodarske razstave v Slov. Konjicah v nedeljo, dne 9. septembra t. l. poučen tečaj pri čebelnjaku nadzornika proge g. R. Bajca v »Slov. Konjicah. Pričetek po drugi maši ob 9. Predaval bo predsednik »Zveze« g. Peternel.

Proslava Janševe obletnice pri podružnicah. Mnogo naših podružnic se je hvaležno spominjalo 200 letnice Antona Janše. Vsaka je po svojih močeh pristrčno proslavila spomin na velikega rojaka. Najvažnejša proslava je bila pač na Breznici, v rojstnem kraju Janševem. Pomembna pa je bila proslava v Mozirju, kjer so se spominjali tudi pok. župnika Goličnika, ki je preskrbel prevod Janševih knjige »Popolni nauk o čebelarstvu«. Druge podružnice so za proslavo priredile razna predavanja, na katerih se je razložilo članstvu pomen Janševih naukov. Ni nam mogoče navesti vseh poročil o teh prireditvah, ker primanjkuje prostora. Prav pohvalno pa moramo omeniti Podružnico v Boh. Bistrici, ki je sama žrtvovala krasno spominsko ploščo v spomin Antona Janše, ki je vzdana na župnišču na Breznici. Omeniti pa moramo tudi še podružnico Dovje-Mojstrana, ki je položila pod spominsko ploščo krasen lavorjev venec. Lahko trdimo, da so se naše podružnice častno odzvale spominu Antona Janše.

Janševa proslava v Mozirju. Naša podružnica se je spomnila 200 letnice rojstva A. Janše že ob zadnjem občnem zboru. Toda to ji ni zadostovalo, zato je sklenila za velikonočni ponedeljek Janševu proslavo za širše občinstvo. Merodajno ji je bilo dejstvo, da je posredoval Slovincem Janševu čebelarstvo in dal našemu narodu prvo čebelarstvo knjigo Janez Goličnik, župnik v Grižah, ki je bil rojen Mozirjan. Proslava se je vršila v Majerholdovi dvorani in je obsegala govor ter igro »Bele vrtnice«. Oboje je uspelo v vsakem

oziru ter zadovoljilo občinstvo nad vsako pričakovanje. Ni čuda, saj so prožile odboru rade volje svojo pomoč najboljše moči, četudi niso v krogu čebelarjev. Najsrčnejša jim hvala tudi na tem mestu! Enaka zahvala pa velja vsem obiskovalcem prireditve, s čimer so poplačali trud prirediteljev lepe proslave.

Podružnica Razkrižje je imela dobro obiskan redni občni zbor. Po poročilih predsednika, tajnika in blagajnika je občni zbor sprejel razne sklepe v okrepitev podružnice. Člani jo bodo podpirali tudi s tem, da bodo prepuščali nekaj medenega pridelka. Za vsak roj, ki ga bo član dobil, bo plačal podružnici po 2 Din. Občni zbor je obravnaval še o plemenitih postaji, o Janševi obletnici ter raznih drugih čebelarstvih zadevah. Člani želijo prirediti tudi igro v korist podružnice. V odbor so bili izvoljeni: Franc Smolkovič za predsednika, Franc Lopuh za tajnika, Ivan Horvatič za blagajnika. Jožko Žuman in Franc Knehtl pa za odbornike.

Podružnica v Žužemberku se prav lepo razvija. To je pokazal tudi občni zbor, ki ga je vodil namesto obolelega predsednika g. Zupan Alojzij, podpredsednik podružnice. Predaval je lepo o delovanju podružnice, o svojih izkušnjah in o smernicah za uspešno čebelarstvo. G. Pavel Japelj, šol. upr. v Hinjah pa je predaval o racionalni meri satnikov in panjev, obliki in velikosti čebelnjakov. Svaril je čebelarje pred nakupom starih panjev različne mere. Obširno in lepo je razlagal o umnem čebelarstvu slovečega rojaka Antona Janše. Čebelarji, ki so prispeli na občni zbor iz zelo oddaljenih vasi, so z zanimanjem poslušali lepo predavanje in bili predavatelju zelo hvaležni. Proslavo Janševe obletnice pa je priredila podružnica še posebej.

Podružnica v Križah je bila ustanovljena letos in je imela lep ustanovni občni zbor. Na zborovanju se je obravnavalo, kako naj bi deloval bodoči odbor v povzdigo čebelarstva. Novi predsednik g. Švab je navzočnim čebelarjem posebno priporočal pridelovanje čistega medu in voska. V odbor so bili izvoljeni sami navdušeni in delavni čebelarji, ki jamčijo, da bodo delovanje nove podružnice poživili z vso vnemo. Novi podružnici želimo največ uspeha!

Podružnica v Dol. Logatcu je imela ustanovni občni zbor dne 17. junija t. l. Zborovanje je bilo zanimivo in je pričakovati, da bo poleg Vrhnike tudi Dol. Logatec steber notranjskih čebelarjev. Dalše poročilo o tem zborovanju še sledi.

Podružnica v Rogški Slatini je imela redni letni občni zbor dne 25. februarja. Iz poročil odbora je posneti, da je med prebivalstvom zelo malo zanimanja za čebelarstvo. Vzrok je večinoma iskati

v zelo slabih letinah, in je mnogo doslej pridnih čebelarjev prenehalo s čebelarjenjem. Odbor je podpiral z denarnimi prispevki osveženje čebelne pasme in priredil manjše ekskurzije. Odbor se je nekoliko spremenil. Predsednik je Tomo Kurbus, podpredsednik Karel Fišer, tajnik Miloš Verk, blagajnik pa Josip Kert.

Nova podružnica v Sevnici je imela ustanovni občni zbor dne 18. marca t. l. Zbralo se je lepo število čebelarjev, ki so pazljivo sledili pozdravnim besedam gosp. Milosta in predavanju gosp. urednika Bukovca.

Ustanovitev podružnice za Sevniško okolico je bila zelo potrebna, ker je napredno čebelarstvo tu prav malo razširjeno. Potrebni smo pouka, dobrega čebelarskega orodja, pomoči v sili in vodnika, ki naj nam kaže pot v lepšo čebelarsko bodočnost.

Polni zaupanja zremo v novo podružnico in smo prepričani, da bo lahko storila mnogo koristnega. Podružnični odbor pa pričakuje, da bo našel pri članih tisto podporo, ki je potrebna za živahno in uspešno delovanje. Zato gojimo nado, da ga skoraj ne bo čebelarja, ki bi ne bil v naših vrstah.

V odbor so bili izvoljeni gg.: Milost Bogomir, šef žel. postaje v Sevnici za predsednika; Erjavac Alojzij, posestnik na Radni za podpredsednika; Perko Rajko, obč. tajnik v Sevnici za tajnika in blagajnika; za odbornike pa Šalamon Karel, mizar v Šmarju, Delcot Ciril, šol. upravitelj na Razborju, Kunšek Dominik, posestnik v Trnovcu, Selevšek Franc, šef žel. postaje Breg in Pepelar Martin, posestnik v Orešju.

Enodnevni tečaj podružnice v Lendavi. Dne 25. marca je bil v Lendavi enodnevni tečaj tukajšnje podružnice. Vodil ga je predsednik Zveze mariborskega čebelarskega okrožja g. Peternel.

Tečaja so se udeležili vsi podružnični člani in toliko nečlanov, da je bilo navzočih 46 čebelarjev. Predavateljevim izvajanjem so sledili z največjo pozornostjo. G. predavatelj se je dotaknil vseh važnejših opravil v čebelnjaku, zlasti pomladi. Vzreji matic je posvetil posebno pozornost. V pogovorih se je razjasnila še marsikatera nejasna stvar. Predavanju je sledila kuha voska in stiskanje s pomočjo podružnične stiskalnice. Nato so odšli čebelarji s predavateljem v čebelnjak g. Taša, kjer jim je ta pokazal praktično, kako izvršimo pregled A.-Ž. panja.

Ze lanskega tečaja g. Peternela je rodil v marsičem vidne uspehe, z letošnjim pa lahko beleži podružnica še večji napredek. G. Peternelu še enkrat lepa hvala za trud s prošnjo, da se tudi v bodoče odzove in pride med nas oddaljene obmejne čebelarje. Prepričani smo, da bo uvidel, da smo in hočemo biti tudi mi vzorni in napredni.

Podružnica Sv. Marjeta niže Ptuja. Žalostno je zapel veliki zvon pri župni cerkvi Sv. Marjete dne 5. marca t. l. in pozneje vsi zvonovi ter naznanili tužno vest, da je nehalo utripati blago srce g. Ignaca Čokla, šolskega upravitelja šmarjetske šole, večletnega predsednika naše podružnice.

Blagi rajniki se je kot rezervni podporočnik udeležil na ruski fronti svetovne vojske in bil

ujet. Pozneje se je kot jugoslovanski dobrovoljec vrnil iz daljne Sibirije, kjer si je nakopal kal bolezn, ki mu je uničila v najlepši moški dobi 53 let njegovo plodonosno življenje. Tri dni smo ga hodili kropiti, ko je ležal na mrtvaškem odru med gorečimi svečami, šopki pomladanskih cvetlic in častno stražo gasilcev. Dne 7. marca smo blažega pokojnika ob veliki udeležbi ljudstva spremili k večnemu počitku. Sprevod je vodil domači g. župnik konzist. svetnik Šketa ob asistenci ptujskega prošta g. dr. Žagarja in štirih g. duhovnikov iz sosednjih župnij. V sprevodu je korakala šolska mladina, vsa tri šmarjetska gasilna društva z godbo, g. sreski načelnik, dva častnika in okoli sto tovarišev učiteljev in učiteljic. Dalje dosti njegovih bivših učencev in znancev iz šole na Runču pri Veliki Nedelji, kjer je svoj čas deloval kot učitelj in veliko hvaležnih župljanov iz šmarjetske in sosednjih župnij. Pri odprtem grobu se je v imenu cele župnije poslovil od blažega pokojnika domači g. župnik, orisal njegovo plodonosno delovanje na polju šolstva, gospodarstva in gasilstva. V imenu okrajne organizacije učiteljstva je govoril njegov tovariš g. šolski upravitelj Šestan, poudarjajoč njegove stanovske in narodne vrline; v imenu domačega učiteljskega zbora pa g. učitelj Debeljak.

N. v m. p.!

Jeseniška podružnica je priredila v risalnici osnovne šole na Jesenicah dne 13. maja t. l. v krogu svojega članstva Janševo proslavo.

O Janši je predaval g. Iv. Šega, šolski upravitelj v p. Proslave se je udeležilo 18 čebelarjev. Tako je jeseniška podružnica na skromen, a dostojen način počastila spomin 200 letnice rojstva našega največjega čebelarja.

Podružnica Velenje. Na letošnjem pomladanskem sestanku smo bili prijetno presenečeni nad lepo udeležbo, kajti zbralo se nas je nič manj kot 50 članov in nečlanov iz tuk. okrožja. To kaže, da je zanimanje za to panogo močno narastlo, enako pa tudi zavest, da je uspešni napredek mogoč le v organiziranem delu. Dela je še obflo, kajti polno je še okrog nas čebelarjev-šušmarjev, ki imajo o umnem čebelarjenju le malo pojma. Zlasti se kaže velika nevednost glede pravilne izdelave A.-Ž. panja. Obilna udeležba pa kaže tudi priljubljenost našega izkušenega čebel. učitelja g. Peternela med članstvom. Kakor vselej je tudi tokrat v navdave zanimivi in poljudni obliki posvetil v razne čebelarske tajnosti in probleme, pri čemer ni pozabil na začetnike, ki jim je dal kratka navodila za ureditev čebelarstva. Zlasti nam je nazorno opisal največjo nevarnost za čebelarja — pogubno čebelno gnilobo. Jako smo hvaležni g. predavatelju za njegova izvajanja in prepričani smo, da bodo ostala vsem v koristnem spominu. Zavedamo se namreč, da je in ostane čebelarski pouk naše najboljše sredstvo za napredek čebelarstva. Zato bodi naloga vseh zavednih članov, da skušamo privabiti v svoj krog čimveč čebelarjev, da bomo skupno iskali za tuk. čebelarstvo — pravo in boljše pot. Predsednik.

Drobiž

Sličici iz bojev za ajdova pasišča. Neko županstvo na Kranjskem je čebelarju N. prepovedalo dovoz čebel v ajdova pašo zaradi tega, ker je nad deset domačih čebelarjev to zahtevalo. Čebelar N. je bil zelo prese-

nečen, ker vozi čebele tja že 40 let in mu domači čebelarji nikdar niso nasprotovali. Slučaj pa je hotel, da je dobil v roke izvirnik vloge čebelarjev na županstvo. Podpisi samih znanih čebelarjev! Že na prvi pogled

pa je opazil, da je podpise napravila ena in ista roka in da s to vlogo nekaj ne bo v redu. Zapregel je voz in obiskal protestante drugega za drugim. Vsi so izjavili, da vloge niso nikdar podpisali in da so podpisi — ponarejeni.

Kdo je vlogo napravil in podpise ponaredil, se bo že še dognalo. Razume se, da prepoved županstva ni obveljala, ker je bila izdana na podlagi kaznive vloge. Županstvo tudi ni vztrajalo pri svoji odločitvi, ker se je zavedalo, da ni zakonitega razloga za prepoved dovoza.

Neko županstvo na Štajerskem je pokazalo pri dovoljevanju dovoza panjev v ajdo toliko širokogrudnosti, da se čebelarji prevažalci res ne morejo pritoževati. Kdorkoli je prijavil čebele, vsakemu je bil dovoz dovoljen. Posledica te dobrohotnosti je bila, da so čebelarji nakopičili v neposredni bližini železniške postaje več sto A.Ž. panjev. Stari prevažalci so opozorili županstvo na te nepravilnosti in zahtevali, da v bodoče postopa strogo v smislu naredbe.

Pa res ni prav, da se take stvari gode! Prevažalci bi morali biti domačim čebelarjem v zgled kar se tiče obzirnosti, pravičnosti in dobrega čebelarskega tovarštva. V našem primeru bi se bili prav lahko ozirali na stare prevaževalce, ki so med njimi tudi taki, ki že dolgo let z vnmemo in požrtvovalnostjo delujejo za napredek slovenskega čebelarstva.

Bodimo vendar nekoliko obzirni in ne napravljajmo na pasiških težav še večjih, nego so že. Red na pasiških je v interesu slehernega čebelarja, pa naj bo Peter ali Pavel. Zdrav egoizem je potrebna stvar, grdega egoizma, ki pozna le samega sebe, bi pa čebelarji ne smeli poznati.

Pa prosimo za zamero! To smo napisali z dobrim namenom, da bi ne bili drug drugemu v napotje po nepotrebem.

Prezimovanje rezervnih matic je v A.Ž. panjih zelo enostavno. Plodišča, kjer prezimuje normalna družina, dobro prekrijemo, da ne morejo čebele v medišče, tu pa nase-limo malo družinico z mlado matico. Seveda mora imeti medišče svoje žrelo. Panji z verando so za prezimovanje prašilčkov v mediških neporabni, ker so brez žrela zgoraj.

Družinici v medišču dam 4 sate. Dasi porabi čez zimo razmeroma malo medu, ga ji vendar dam obilo, da je lakota izključena, pa bodi zima še tako huda in dolga. Žrelo zožim »na eno čebelo«. Ostali prostor zastavim s praznimi sati, da je v medišču topleje.

Taki prašilčki prezimujejo prav izvrstno in tudi ne na rovaš spodnje družine. Najrajši jih

namestim nad kako družino, ki sem o nji v dvomu, ali je matica res dobra. Če prašilčkove matice spomladi ne rabim in družina v plodišču ne napreduje po volji, ji vzamem matico in združim s prašilčkom. Skoraj vsako leto se mi pripeti, da je v kakem prašilčku toliko življenjske sile, da prekosi v napredku marsikakega plemenjaka.

Nekoliko besedi o verandí. Ko sem po prvratu na občnem zboru osrednjega društva postavil čebelarjem na ogled spopolnjeni A.Ž. panj s premičnimi palicami, preurejeno rešetko, ameriškim žrelom in verando, nisem mislil, da bo veranda sčasoma postala kamen spotike. Taka, kakršna je sedaj v modi, res nima pomena. Moja »veranda« je bila samo toliko globoka, kolikor znaša debelina brade. Uvedel sem jo zgolj zaradi tega, da brade pri prevažanju niso nagajale. Prej se mi je dostikrat pripetilo, da je kak delavec zadel z brado ob kak panj, in je brada odletela. Polomljene brade so bile na dnevnem redu. Če sem pri novi obliki hotel panj spredaj zapreti, sem nakadil čebele pri žrelu, da so se umaknile v panj, nato pa privil brado in pritrdil z dvema škrnjakoma. Brada se je tesno dotikala panja in čebele niso mogle v »verando«, ker je ni bilo. V bradi v višini žrela so bile tri okrogle luknjice — dušniki —, ki so bile na notranji strani zavarovane z žičnato mrežo.

Pozneje so verando poglobili, menda zaradi begalnice, ki jo pa redkokdo uporablja in zaradi tega, da pred prevozom ni treba preganjati tistih čebel, ki prisedajo pri žrelu. Pri taki verandi se med prevozom nabere v verandi mnogo čebel, ki iščejo izhoda. Ko panj na pasišču odpremo, se vsujejo z vso silo iz panja in padajo na tla v kepah. Gorje čebelarju, ki odpira take panje ob soparnem vremenu!

Kdor čebel ne prevažá, verande pri panjih sploh ne rabi. Čemu? Nekateri pravijo, da so v tistem prostorčku čebele proti vetru zavarovane, kar koristi zlasti čebelam, ki se vračajo s paše. Ti ljubi Bog, kaj vse si izmislimo, kadar zagovarjamo kako spremembo pri panjih! Kadar je res vetrovno, bo veter sejal čebele kljub verandam. Le opazujte, pa boste videli, da je res.

S temi vrsticami pa nikakor nimam namena kratiti verandarjem veselja do te reči. Kdor jo hoče imeti, naj jo pa ima. Saj vemo, kako težko spimo, kadar imamo kake neutešene želje...

Novodobni čebelarski razgovor. A: »Ali ste kaj točili?« B: »Ne!« A: »Kaj pa Cibrov Jaka?« B: »Ne vem!« A: »Kako pa na Šta-

gerskem, ali je kaj medu?« B: »Mi ni znano!« A: »Ali so pod Krimom kaj točili?« B: »Menda ne bo sile!« A: »Ali veste za koča, ki je točil?« B: »Nič ne vem!« A: »Pri nas pa bomo točili!« B: »Res?« A: »Tako po kake tri kilograme na panj bomo dobili, kakor kaže. Moj sosed je dobil 2 kg na panj, v sosednji vasi je pa dosti slabše; komaj kilogram so dobili od panja.« — Ubože čebele in čebelarji!

O, srečna mlada leta, polna zlatih nad!
Nedavno se je oglašil pri meni mlad čebelar, da bi mu pomagal z nasveti pri stavbi novega čebelnjaka. Pravil mi je, da ima sicer šele 5 panjev, da pa bo postavil čebelnjak kar za 60 panjev. Poizkušal sem mu dopovedati, da ne sme pričakovati od čebel toliko koristi, kolikor si obeta, toda moje besede niso prav nič zalegle. Zgovorno mi je dokazoval, da mu bodo čebele nesle in da z manjšim številom panjev ni vredno čebelariti. Zato bo že sedaj napravil zadosti velik čebelnjak, panje in orodje bo pa nakupil polagoma.

Uvidel sem, da imam opravka s človekom, ki so ga čebele — obsedle in da ga ne bom prepričal, da bi le za las odnehal od svojih velikopoteznih načrtov. Umolknil sem in mu prepustil besedo ter samo kimal in kimal k vsemu, kar mi je pravil. To ga je spravilo v tako dobro voljo, da mi je zaupal vse skrivnosti svojih misli, in poslovlja sva se oba zadovoljna in srečna, da sva — enakih misli in nazorov.

Pozneje sem se spomnil, da tudi jaz v svojih mladih čebelarških letih bržkone nisem bil bolj previden. Spominjam se, da sem si hotel nabaviti 10 gerstungovcev, pa me je prijatelj Frančišek mimogrede pretental, da sem si jih naročil kar 60... Danes vem, da sem storil veliko napako, takrat sem bil pa živo prepričan, da sem modro ravnal. Mlada kri! Začetniki hodijo svoja pota in se dosti ne zmenijo za nasvete. Le kdor se je sam pošteno opeknel, ve, da je žerjavica vroča.

V prošli pomladi je gosp. Flies iz Mute pri pregledovanju plodišč opazil sledečo zanimivost. Sredi gnezda je bilo na nekem satu več celic, ki so bile podobne matičnikom. Bile so že pokrite. Ker ni hotel, da bi panj rojil, je te matičnike podrl. Mesto matic je pa v njih našel po troje trojih ličink, drugo vrh druge. Da zalegajo matice po več jajčec v eno celico, sem že opazoval. Navadno pa čebele odstranijo vsa odvišna jajčeca. V gorenjem primeru pa so gojile kar po tri žerke v eni celici! So li hotele na malem prostoru odgojiti mnogo trotoev? Nezmislno vprašanje! Pa kdo bi jo pogodil!

Vsekakor zanimiv primer. Ali je še kdo opazoval kaj podobnega? Prosimo poročila.

Plinski napadi bodo tudi za čebelarstvo usodni. Ljudje si bodo že še pomagali s plinskimi maskami in z begom v prostore, koder bodo varni pred plini, toda čebele bodo vse poginile. Katastrofa bo dohitela tem zanesljivejše, ker so plini jako težki in se drže pri tleh v višini panjev. Kje so tisti zlati časi, ko so oklepniki tolkli z meči drug po drugem toliko časa, da so popadali s konj in zaradi teže oklepa niso mogli več vstati? Koliko človekoljubnosti je tičalo v tem načinu bojevanja v primeru s sedanjimi groznimi bojnimi metodami.

Za kratek čas

Izvrstne čebele. Dober dan, gospod Meden! Kako pa kaj čebelce?

Hvala za vprašanje, izvrstne so. Medu še nimajo, ampak mojo taščo so že trikrat pošteno oklale.

Belokranjska. V Adlešičih je imel neki čebelar precej sitnega soseda. Če je le mogel mu je delal težave in grenil čebelarstvo veselje. Naneslo je, da se je roj usedel na slivo na sosedovem svetu. Čebelar se je baš pripravljaj, da bi zlezal nanjo in roj ogrebel, ko prihrumi iz hiše sosed Mate in začne kričati, da Jure nima na njegovem vrtu ničesar opraviti in da je roj njegov. Začela sta se prerekati in že je kazalo, da prepira sploh ne bo konca. Pa je čebelar Jure odnehal in se pognal na slivo, Mate pa za njim, da bi branil svojo domnevno lastnino, če treba do zadnjega zdihljaja. Situacija je postajala precej kritična. Na gornji veji čebelar Jure s košem za ogrebanje, nekoliko nižje na drugi veji sosed Mate, vmes pa sporno jabolko — roj. Jure težko diha, Mate težko diha, Jure grozi, Mate grozi...

Tedaj je v čebelarju Juretu zavrelo. »Pa naj bo tvoj,« zavpije ter strese vejo, ki je na njej visel roj in čebelice so se vsule za odpeto srajco nagajivega soseda. Nato je Jure še kronal svojega prijatelja s košem, ki ga mu je naglo poveznil čez glavo, potem pa urno zdrsnil z drevesa.

Pravijo, da je Mate dolgo tulil na slivi in klical na pomoč. Ker le ni nikogar bilo, se je spustil z drevesa kar z viška in telebnil na tla kakor snop. Čebel se pa ni mogel rešiti drugače, kakor da je slekel srajco in še hlače, pa kar pod slivo.

To res ni bilo spodobno, toda olajševalno. Prav tudi ni bilo, da ga je čebelar Jure čez meje opazoval in se do solz smejal. Naj ga belokranjska strela...

Književnost

Stane Mihelič: Anton Janša, slovenski čebelar

B. M.

»Čebelarstvo za Slovenijo« je ob 200 letnici rojstva Antona Janše, očaka slovenskih čebelarjev, izdalo o njegovi velezanimivi osebnosti dokaj obsežno jubilejno študijo izpod peresa St. Miheliča.

Neredko se zgodi, da jubilejni spis v zanosu napačno umevane pietete, ki skuša le povelečevati, zaigra dobršen del svoje znanstvene vrednosti. Ko pa mine jubilejno razpoloženje, obledijo tudi slavospevne besede; kar ostane, pa so vselej le dejstva in razlogi, ki govore nevsiljivo, a prepričevalno govorico stvarnosti in znanstvene discipliniranosti.

Mihelič je v svoji študiji o Janši dokazal, da je bil njegov odnos do Janševe osebnosti vseskozi znanstveno kritičen, torej prost vseh tistih hib, ki jih običajno rodi poprej grajana slepo navdušenje. Od strani do strani se v Miheličevem spisu prepričuješ, da je avtorja pri sestavljanju dopisa vodila edinole težnja, da z mirno, stvarno potezo očrta Janševo osebnost in porazmeri obseg njegovih zaslug za napredek čebelarstva, poudarjajoč pri tem zlasti gospodarskokulturni značaj dobe, pa tudi številne druge okolnosti, iz katerih je vzraslo Janševo delo.

Seznam virov in literature v »Opombah« nam priča, da je stal pisec pri zasnovi svojega dela pred težko nalogo, kako se sredi pester obilice dejstev, ne vedno zanesljivih trditvev in migljajev dokopati do kritično prečiščenega razgleda o stvari. Treba je bilo skrbno pregledati literaturo o Janši, domačo in tujo, izluščiti iz nje sprejemljiva dognanja in izločiti netočnosti in zmote, tako dobljeno in pretehtano gradivo pa še vzporediti z novimi viri, zlasti arhivalnimi. Končno pa je šlo še za jasnost v vprašanju razporeditve tvarine v okviru celotne zgradbe spisa. Vse te stvarno-kritične in metodične probleme je pisec prav zadovoljivo rešil.

Uvod, ki obravnava »Čebelarstvo na Slovenskem pred nastopom Antona Janše na Dunaju«, obsega skoro tretjino knjige. Morda bi kdo tu oporekal in dejal, da je uvod preobširen in da bi bil pisec Glavarjev »Odgovor« lahko le sumarično posnel, pa bi bili na tesnejšem prostoru zvedeli isto. V nekem smislu ta očitek res ni brez podlage, vendar se mi ne zdj povsem upravičen. Pisec se je pač z dobrim preudarkom odločil za objavo Glavarjevega »Govora« v celoti. Prvič je spis

pomemben kot zgodovinski dokument, drugič pa bi v kratkem posnetku nikdar ne mogli dobiti tako nazorne slike o takratnem načinu čebelarjenja pri nas, kakršno nam nudi vprav čitanje celotnega spisa umnega čebelarja-sodobnika. (Konec sledi.)

Donesk k preiskavam Bac. paratyphusa alvei. Paratifus ali paratifosa je človeška in čebelna bolezen. Čebelna paratifosa ni še povsem dognana, vendar vemo, da ni v nikaki zvezi s človeško. Pri njej opazujemo nekatere slične pojave kakor pri griži in nosestavosti. Čebele oslabé, ne morejo leteti in v kratkem času jih odmrje do 50%.

L. Bahr je v okolici Kopenhagna prvi zasedil v nekaterih obolelih čebelah posebne bakterije in jim dal ime »Bac. paratyphi alvei«. Bakterijev iz skupine paratifusa je več vrst in povzročajo razna obolenja ali pa so tudi popolnoma nedolžna. Zato so preizkuševalci Bahrovih izsledkov prišli do sodb, ki se niso strinjale z Bahrovimi.

Naš rojak dr. Kocjan je letos spomladi opazil pri čebelah nekega društvenega poročevalca slične bolezenske pojave, kakor so zgoraj omenjeni. Preiskal je čebele obolelega panja in našel v njih bakterije, ki jim Bahr pripisuje usodne posledice za čebele. Dr. Kocjan je dobljene bolezenske kalj dal časa gojil in opazoval ter našel na njih poleg znanih svojstev še druga ter s tem izpopolnil njihov opis, oziroma podkrepil Bahrove trditve.

Dr. Kocjan je svoje poizkuse objavil v posebni brošuri, ki je menda ponatis iz Veterinarskega glasnika in ima naslov tega članka. V njej obžaluje, da ni mogel preiskati vseh svojstev, zlasti nalezljivosti opisanega bakterija, ker ni imel na razpolago živih čebelnih družin. Na koncu podpira predlog dr. Hribarja, da se imenu bakterija paratifusa pristavlja prilastek »apis (= čebelni) in ne »alvei (= čebelnega panja)« kakor je bilo to dosedaj.

Dr. Kocjan je asistent ljubljanskega veterinarskega zavoda, za katerega razvoj si je mnogo zaslug pridobil tudi njegov prvi ravnatelj dr. Kern in ga sedaj z vso vnemo vodi dr. Hribar. Zavod je že večkrat in sedaj znova dokazal, da ne določa samo živalskih in zlasti še čebelnih boleznih po že izhojenih metodah, temveč se bavi tudi z znanstvenimi raziskavanji čebel, kar ni njegova službena naloga.

Čebelarji smo omenjenim gospodom za njihovo delo na čebelarstvu zelo hvaležni in upamo, da bodo ob sodelovanju čebelarstva, ki jim bo pomagalo, še mnogo storili za napredek našega in splošnega čebelarstva.

J. V.

Knjige, ki jih ima Čebelarstvo v zalogi.

Vrednost in poraba medu, spisal profesor Josip Verbič. Cena Din 1·25. Vse kar je treba vedeti o medu, je zbrano v tej lični knjižici. Priporočamo jo toplo čebelarjem in nečebelarjem, posebno pa gospodinjam in materam.

Anton Janša, slovenski čebelar, spisal abs. filozof Stane Mihelič. Cena za člane Din 20·—, za nečlane Din 25·—. Knjiga obsega zgodovino čebelarstva, življenje in delo Antona Janše. Janševo delo mora poznati vsak čebelar. Zato, čebelarji, kupujte to knjigo, da boste znali ceniti veliko delo našega rojaka.

Naš panj, spisal Anton Žnideršič. Cena Din 40·—. Zelo poučna knjiga za vse, ki čebelarijo v A. Ž. panjih. Brez te knjige je pravo delovanje z A. Ž. sploh nemogoče. Zato jo zelo toplo priporočamo.

Naša košnica, spisal Anton Žnideršič. Cena Din 25·—. Ista knjiga kot »Naš panj«, le da je pisana v srbohrvatskem jeziku.

Bienenzuchtsbetrieb, I. del, spisal Br. Rothschütz, posestnik nekdanjega čebelarstva podjetja Podsmreka pri Višnji gori. Cena Din 5·—. Obsega 443 strani z jako važnimi sestavki. Je sicer nemška knjiga, a opisuje našo kranjsko čebelo in naše razmere.

Bienenzuchtsbetrieb — istega avtorja II. del. Obsega 110 strani, je važna posebno zaradi opisa medonosnega rastlinstva. Cena Din 4·—.

Die Volks- und Mobilzucht der Krainer Biene, spisal Br. Rothschütz. Cena Din 2·—. Obsega 68 strani in je neobhodno potrebna za vse, ki se bavijo s kranjci.

Die erprobte Honig-Köchin, spisala Antonija Ravenegg. Cena Din 2·—. Vsebuje razne recepte za medeno pecivo.

Razne slike Janše in njega rojstnega kraja in hiše. Slike naj bi bile okras vsake čebelarstva hiše. Cena po Din 2·—.

Kje boste kupovali čebelarske potrebščine

?

Kolodvor

Masarykova cesta

Tukaj!

Miklošičeva cesta

Kolodvorska ulica

Pražakova ulica

Okrožni
urad

Sodišče

**Pomnite čebelarji, da je Društvena čebelarna v Ljubljani,
Pražakova ul. 13, last nas vseh!**

Podpirajmo zato lastno podjetje!